

RETTENS DOM (Femte afdeling)
20. september 1990 *

I sag T-37/89,

Jack Hanning, tjenestemand ved Europarådet, Strasbourg, ved advokat Georges Vandersanden, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Alex Schmitt, 62, avenue Guillaume,

sagsøger,

mod

Europa-Parlamentet ved juridisk konsulent Jorges Campinos og kontorchef Manfred Peter som befuldmægtigede, bistået af advokat Alex Bonn, Luxembourg, og med valgt adresse i Luxembourg på dennes kontor, 22, Côte d'Eich,

sagsøgt,

angående en påstand dels om annullation af en af Europa-Parlamentets formand truffet afgørelse om at bortse fra resultaterne af udvælgelsesprøve PE/41/A og iværksætte udvælgelsesprøve PE/41a/A, dels om erstatning af økonomisk og ikke-økonomisk tab,

har

RETTEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, H. Kirschner, og dommerne C. P. Briët og J. Biancarelli,

justitssekretær: fuldmægtig B. Pastor

på grundlag af retsmøderapporten og efter mundtlig forhandling den 8. maj 1990,

afsagt følgende

* Processprog: fransk.

Dom

Sagens baggrund

- 1 Europa-Parlamentet (herefter benævnt »Parlamentet«) offentliggjorde den 5. december 1986 en meddelelse om almindelig udvælgelsesprøve PE/41/A (den engelsksprogede version af EFT C 311, s. 13) på grundlag af kvalifikationsbeviser og prøver. Dette skete med henblik på ansættelse af en engelsksproget kontorchef, lønklasse A3, ved Informationskontoret i London. Under overskriften »Udvælgelsesprøve — fremgangsmåde og adgangsbetingelser« blev der i meddelelsen gjort opmærksom på, at de i ansøgningsskemaet anførte oplysninger vedrørende eksaminer og faglig erfaring krævedes dokumenteret med bilag, der skulle fremsendes sammen med ansøgningsskemaet i form af fotokopier. Det blev desuden nærmere anført: »Ansøgere kan under ingen omstændigheder henvide til dokumentation, ansøgninger, oplysningsskemaer osv., der er indsendt i forbindelse med tidligere ansøgninger.« Under overskriften »Indgivelse af ansøgninger« var det anført: »Denne ansøgning skal sammen med dokumentation for studier og faglig erfaring være afsendt... senest den 19. januar 1987... N. B. (med kursiv): Ansøgere, der ikke har indsendt ansøgningsskema med samtlige bilag inden for den angivne frist, vil ikke få adgang til udvælgelsesprøven. Det samme gælder for tjenestemænd og øvrige ansatte ved Det Europæiske Fællesskab«. Endelig fremgik følgende af ansøgningsskemaet: »Dokumentation for studier eller andre kvalifikationer, der ikke er afsendt inden for den angivne frist, tages ikke i betragtning. Der kan ikke henvises til tidligere ansøgninger. Bemærk: Såfremt De endnu ikke har fremsendt dokumentation, gøres der opmærksom på, at dokumentation for eksaminer og faglig erfaring skal være Europa-Parlamentet i hænde senest den 19. januar 1987...«.

- 2 I det samme nummer af De Europæiske Fællesskabers Tidende offentliggjordes Parlamentets meddelelse 86/C 311/05, hvori bestemmelserne vedrørende afholdelse af almindelige udvælgelsesprøver var optrykt. I henhold til meddelelsens afsnit II 1 kunne ansøgerne om nødvendigt blive anmodet om at fremlægge yderligere dokumentation og oplysninger.

- 3 Efter at ansøgningerne var indgivet, gav udvælgelseskomitéen sagsøgeren adgang til prøverne. Udvælgelseskomitéen afviste ansøgninger, bl. a. fra Spence og Waters, som er tjenestemænd ved Parlamentet, og fra Elphic og Morris på grund af mang-

lende eller utilstrækkelig dokumentation. Syv ansøgere, herunder Spence, Waters, Elphic og Morris, klagede over udvælgelseskomitéens afvisning. Efter en fornyet behandling af sagen gav udvælgelseskomitéen Spence og Waters adgang til prøven under henvisning til, at den nødvendige dokumentation fremgik af deres personlige aktmappe, som forvaltes af ansættelsesmyndigheden.

- 4 Sagsøgeren blev to gange indkaldt til at aflægge prøve i London. Ved begge lejligheder blev prøverne udsat. Sagsøgeren aflagde endeligt prøve den 6. oktober 1987. Den 29. oktober 1987 blev han underrettet om, at han var blevet opført på listen med fire ansøgere, som var fundet egnede til stillingen.
- 5 På egnethedslisten til udvælgelsesprøve PE/41/A var følgende fire ansøgere opført: sagsøgeren med 72 point og Beck med 69 point samt Spence og Waters med 63 point. Ifølge pointopgørelsen havde en femte ansøger Tate med 58 point opnået det mindste antal, som krævedes for at blive opført på listen. Da listen kun kunne omfatte fire ansøgere, var Tate imidlertid ikke opført på listen.
- 6 Den 19. november 1987 kontaktede chefen for Ansættelsetjenesten, Katgerman, telefonisk sagsøgeren og meddelte ham, at han skulle gennemgå en lægeundersøgelse inden ansættelsen. Samtalens nærmere indhold er omtvistet. Katgerman bekræftede ved skrivelse af 23. november 1987 opfordringen til sagsøgeren om at gennemgå en lægeundersøgelse og gav ham de nødvendige oplysninger med henblik herpå.
- 7 Sagsøgeren gennemgik lægeundersøgelsen den 30. november 1987. I den forbindelse talte han med fru Laurenti i Generaldirektoratet for Personale, som oplyste ham om betingelserne for ansættelse, og som viste ham udkastet til hans ansættelsesdokument.

- 8 Elphic og Morris havde i mellemtiden hver for sig indgivet en klage over Parlamentets afvisning af deres ansøgning. Der var også indgivet en tredje klage af Trowbridge, en ansøger, der efter aflagt prøve ikke blev opført på egnedslisten.
- 9 Den 8. december 1987 bad formandens kabinetsdirektør Parlamentets juridiske rådgiver om et notat vedrørende spørgsmålet, om en udnævnelse på grundlag af udvælgelsesprøvens resultater kunne risikere at blive annulleret, hvis en afvist ansøger anlagde sag. Parlamentets Juridiske Tjeneste udarbejdede dette juridiske notat den 9. februar 1988. Efter en gennemgang af de tre ovennævnte klager var den Juridiske Tjeneste kommet til det resultat, at ansættelsesmyndigheden havde ret til at se bort fra udvælgelsesprøvens resultater og afholde en ny udvælgelsesprøve. Den 19. februar 1988 meddelte kabinetsdirektøren Parlamentets generalsekretær, at formanden på grundlag af notatet og retspraksis på området havde besluttet at se bort fra udvælgelsesprøvens resultater og iværksætte en helt ny udvælgelsesprocedure.
- 10 Ved skrivelse af 6. april 1988, underskrevet af chefen for Personaleafdelingen, underrettede Parlamentet sagsøgeren om, at formanden »havde konstateret visse uregelmæssigheder i proceduren« under udvælgelsesprøven, »og anså det for rigtig ikke at foretage en udnævnelse men afholde en ny udvælgelsesprøve på grundlag af kvalifikationsbeviser og prøver«.
- 11 Sagsøgeren indgav den 17. juni 1988 — i medfør af artikel 90, stk. 2, i tjenestemandsvedtægten for De Europæiske Fællesskaber (herefter benævnt vedtægten) — en klage over denne afgørelse til Parlamentets formand. Han gjorde i første række gældende, at han var »den udvalgte ansøger« i artikel 33, stk. 1's forstand, og at Parlamentet havde tilsidesat denne bestemmelse ved at annullere udvælgelsesproceduren. For det andet havde Parlamentet tilsidesat princippet om beskyttelse af den berettigede forventning. For det tredje havde Parlamentet ikke overholdt betingelserne for at tilbagekalde en forvaltningsakt, og for det fjerde havde Parlamentet begået magtfordrejning. Han krævede den anfægtede retsakt ophævet og anerkendelse af, at han havde krav på at blive udnævnt til den pågældende stilling. Han forbeholdt sig ret til at kræve erstatning for det lidte tab ved Domstolen.

- 12 Parlamentet offentliggjorde den 30. marts 1988 en meddelelse om afholdelse af en ny almindelig udvælgelsesprøve PE/41a / A med henblik på at besætte den samme stilling (den engelsksprogede version af EFT C 82, s. 17). Sagsøgeren deltog i denne udvælgelsesprøve. På egnhedslisten, som blev udarbejdet efter prøven, var følgende fire ansøgere opført: Bond med 80,5 point, sagsøgeren med 73 point, Holdsworth med 72 point og Wood med 70,5 point. Tate befandt sig med 66 point endnu engang på femtepladsen. Udvalgelsesprøven førte til udnævnelse af Bond.
- 13 Sagsøgeren indgav den 24. maj 1989 en ny klage, nu rettet mod Bonds udnævnelse.

Retsforhandlingerne

- 14 På denne baggrund har sagsøgeren ved stævning indleveret på Domstolens Justitskontor den 29. juni 1988 anlagt nærværende sag, hvorunder der er nedlagt påstand om annullation af den anfægtede afgørelse, om at han anerkendes at have krav på at blive udnævnt til den pågældende stilling og om, at han tilkendes ret til erstatning for sit økonomiske og ikke-økonomiske tab.
- 15 Sagsøgeren indgav samme dag en begæring om udsættelse af gennemførelsen af den anfægtede afgørelse, for så vidt som der herved indledes en ny udvælgelsesprocedure i stedet for udvælgelsesprøve PE/41/A. Begæringen blev dog ikke taget til følge, jf. kendelse af 11. juli 1988 afsagt af formanden for Domstolens Tredje Afdeling, Hanning mod Parlamentet (176/88 R, Sml. s. 3915).
- 16 Skriftvekslingen har fundet sted fuldt ud for Domstolen. Skriftvekslingen er forløbet som fastsat, dog at den i henhold til vedtægtens artikel 91, stk. 4, blev udsat, indtil der forelå en udtrykkelig eller stiltiende afvisning af klagen ved udløbet af fristen i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 2.
- 17 Domstolen henviste ved kendelse af 15. november 1989 sagen til Retten i medfør af artikel 14 i Rådets afgørelse af 24. november 1988 om oprettelse af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans.

18 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten besluttet at indlede sagen uden forudgående bevisførelse. På Rettens anmodning har Parlamentet udleveret sagsmapperne for udvælgelsesprøverne PE/41/A og PE/41a/A, som sagsøgerens repræsentant har gennemset på Justitskontoret.

19 Under den mundtlige forhandling den 8. maj 1990 er Retten blevet bekendt med de nøjagtige resultater ved udvælgelsesprøverne, således som de er fremstillet ovenfor. Efter retsmødet erklærede formanden den mundtlige forhandling for afsluttet.

20 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

- 1) Sagen antages til realitetsbehandling, og der gives sagsøgeren medhold;
- 2) som følge heraf annulleres den af Europa-Parlamentets formand truffne afgørelse, der fremgår af skrivelse af 6. april 1988, og sagsøgeren kendes berettiget til udnævnelse i henhold til udvælgelsesprøve PE/41/A, der førte til en beslutning om at ansætte ham;
- 3) sagsøgeren tilkendes 1 fr. i erstatning for sit ikke-økonomiske og personlige tab og fuld erstatning for det økonomiske tab;
- 4) under alle omstændigheder tilpligtes sagsøgte at betale alle sagens omkostninger.

Parlamentet har nedlagt følgende påstande:

- 1) Det føres til retsbogen, at Parlamentet ønsker det overladt til Rettens afgørelse, om sagen kan antages til realitetsbehandling;
- 2) frifindelse;
- 3) spørgsmålet om sagens omkostninger afgøres efter de gældende regler.

Annulationen af formandens afgørelse

Formaliteten

- 21 Sagsøgeren har påstået annullation af den af Parlamentets formand truffne afgørelse, der skal fremgå af en til ham rettet skrivelse af 6. april 1988. Det bør bemærkes, at afgørelsens art først skal præciseres. I duplikken har Parlamentet fremlagt en række akter herom. Det fremgår heraf, at Parlamentets Juridiske Tjeneste den 9. februar 1988 udarbejdede et juridisk notat til Parlamentets formand, hvori tje-
nesten udtalte, at ansættelsesmyndigheden efter tre klager havde ret til at se bort fra resultaterne fra udvælgelsesprøve PE/41/A og afholde en ny prøve. Forman-
dens kabinetsdirektør underrettede ved et notat af 19. februar 1988 Parlamentets
generalsekretær om, at formanden på baggrund af det juridiske notats konklusio-
ner havde besluttet at se bort fra udvælgelsesprøvens resultater og iværksætte en
helt ny udvælgelsesprøve for at besætte den pågældende stilling. I overensstem-
melse med dette notat meddeltes sagsøgeren ved skrivelse af 6. april 1988, at for-
manden havde konstateret visse uregelmæssigheder i proceduren og anså det for
rigtigt ikke at fortage en udnævnelse men afholde en ny udvælgelsesprøve. Det
fremgår heraf, at søgsmålet er rettet mod formandens afgørelse om at bortse fra
resultaterne fra udvælgelsesprøve PE/41/A og afholde en ny udvælgelsesprøve.
- 22 Parlamentet har rejst spørgsmålet, om den anfægtede retsakt bør anses for en ge-
nerel foranstaltning, som ikke kan være genstand for en privats søgsmål. Den sag-
søgte institution erkender dog, at når en egnethedsliste er udarbejdet, er afgørelsen
om at afbryde ansættelsesproceduren en omstødelse af denne liste, som jo indebæ-
rer muligheder for de ansøgere, som er opført på den. Efter Parlamentets egen
opfattelse kan en sådan retsakt således opfattes som en akt af negativ karakter for
de på egnethedslisten opførte ansøgere. Herefter vil Parlamentet da ikke protestere
mod en realitetsbehandling af sagen.
- 23 Efter Domstolens praksis godtgør det forhold, at en ansøger har deltaget i en
udvælgelsesprøve, efter hvis afslutning han i rangorden er opført på egnethedslis-
ten, hans interesse i ansættelsesmyndighedens opfølgning af udvælgelsesprøven. Da
disse betingelser er opfyldt i den foreliggende sag, må den anfægtede afgørelse
antages at være negativ for sagsøgeren, (jf. dom af 24. juni 1969, Fux mod Kom-
missionen 26/68, Sml. 1969, s. 31).

- 24 Henset til vedtægtens artikel 90, stk. 2, indgav sagsøgeren rettidigt klagen af 17. juni 1988, hvis formulering svarer til de i sagen nedlagte påstande. I kendelsen af 11. juli 1988 har formanden for Domstolens Tredje Afdeling udtalt, at hvis sagsøgeren får medhold, vil en eventuel udnævnelse af en anden ansøger efter udvælgelsesprøve PE/41a/A være ugyldig, og den første udnævnelsesprocedure vil blive fortsat, som om den anfægtede afgørelse ikke var blevet truffet. Derfor var sagsøgerens anden klage af 24. maj 1989 over udnævnelsen af en anden ansøger til stillingen slet ikke nødvendig. Det må derfor fastslås, at den første påstand kan antages til realitetsbehandling.

Realiteten

- 25 Til støtte for søgsmålet har sagsøgeren fremført fem anbringender: for det første at Parlamentet har tilsidesat vedtægtens artikel 33; for det andet at Parlamentet har tilsidesat princippet om beskyttelse af den berettigede forventning; for det tredje at det ikke har overholdt betingelserne for at tilbagekalde en forvaltningsakt, og for det fjerde at det har begået magtfordrejning. Sagsøgeren gør endelig gældende, at afgørelsens begrundelse er utilstrækkelig og forkert.
- 26 Med hensyn til det første anbringende påberåber sagsøgeren sig ordlyden af vedtægtens artikel 33: »Før udnævnelsen underkastes den udvalgte ansøger en lægeundersøgelse...«. Sagsøgeren betragter sig som den udvalgte ansøger. Ifølge sagsøgeren kunne hans udnævnelse kun stilles i bero, såfremt lægeundersøgelsen ikke fik et positivt udfald. Da resultatet fra lægeundersøgelsen var positivt, var den sidste hindring for hans udnævnelse således fjernet. Sagsøgeren gør gældende, at Katgermans henvendelse til ham var et naturligt led i gennemførelsen af den beslutning, man havde truffet om at udnævne ham. Administrationens højtstående embedsmænd — som Katgerman — handler ikke efter forgoðtbefindende, men efter anvisninger. Under sagsøgerens telefonsamtale den 19. november 1987 med Katgerman præciserede denne, at da Parlamentets formand »ønskede udnævnelsesproceduren afsluttet hurtigt«, måtte sagsøgeren træffe foranstaltninger til snarest at udtræde af tjenesten ved Europarådet. Den 15. december 1987 oplyste Katgerman ham desuden om, at udnævnelsesproceduren var blevet noget forsinket, og at han højst sandsynligt ville få tilsendt ansættelsesdokumentet inden for de første fjorten dage af januar 1988. Der manglede kun visse formaliteter, dvs. Parlamentets for-

mands underskrift. Under disse omstændigheder burde Parlamentet have udnævnt ham til den pågældende stilling. Under den mundtlige forhandling har sagsøgeren tillige gjort gældende, at han var opført som nummer et på egnethedslisten.

- 27 Parlamentet har heroverfor — under henvisning til Domstolens dom af 8. juni 1988, Vlachou mod Revisionsretten (135/87, Sml. s. 2901, 2915) — anført, at ansættelsesmyndigheden frit kan afslutte en ansættelsesprocedure. Den er ikke bundet af den egnethedsliste, som udarbejdes efter denne procedure. Efter Parlamentets opfattelse giver hverken sagsøgerens resultater ved den pågældende prøve eller hans placering på egnethedslisten ham krav på at blive udnævnt. De oplysninger, som sagsøgeren fik fra Parlamentets tjenestegrene, og eventuelle forberedende dokumenter, kan ikke rejse tvivl om ansættelsesmyndighedens kompetence. Parlamentet finder sagsøgerens fortolkning af vedtægtens artikel 33 fejlagtig. I henhold til bestemmelsen finder lægeundersøgelsen sted »før« udnævnelsen. Ansættelsesmyndighedens kompetence kan ikke påvirkes af en lægeundersøgelse, som er blevet gennemført for at afslutte behandlingen af sagsøgerens sag.
- 28 For så vidt angår det andet anbringende, som støttes på tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, har sagsøgeren gjort gældende, at ingen anden ansøger skulle til lægeundersøgelse. Ved på ny at henvise til de oplysninger, han fik fra Kommissionens tjenestegrene, gør han gældende, at parlamentetformandens afgørelse har tilsidesat princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, for så vidt som han kunne gøre sig forhåbning om at blive udnævnt. I replikken har sagsøgeren krævet Katgerman afhørt kontradiktorisk med hensyn til telefonsamtalerne, som fandt sted i november og december 1987. Sagsøgeren erkender, at dette andet anbringende kun kan have ansættelsesmyndigheden som adressat. Han mener dog, at det fremgår af vedtægtens artikel 21, stk. 2, at en underordnetns ansvar ikke fritager den foresatte for ansvar.
- 29 Parlamentet har bestridt, at det har foreslået sagsøgeren at træffe andre foranstaltninger end med hensyn til lægeundersøgelsen. Sagsøgeren bør derfor afskæres fra at påberåbe sig en tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, hvilket i øvrigt kun kan foreholdes selve ansættelsesmyndigheden. Ifølge Parlamentet har de tjenestemænd, som har haft kontakt med sagsøgeren, kun handlet under forbehold af en positiv afgørelse fra ansættelsesmyndigheden. Parlamentet har fremlagt en erklæring underskrevet af Katgerman, hvori det erklæres, at han kun har bedt sagsøgeren om at gennemgå en lægeundersøgelse. Efter Parlamentets opfattelse er det derfor formålsløst at afhøre Katgerman.

- 30 Med sit tredje anbringende gør sagsøgeren gældende, at betingelserne for at tilbagekalde forvaltningsakter ikke er opfyldt. Han anfører, at efter lægeundersøgelsen var afgørelsen om udnævnelse ikke blot mulig, men forelå faktisk. Afgørelsen gav følgelig sagsøgeren sådanne individuelle rettigheder, at den ikke kunne tilbagekaldes. Selv om ansættelsesproceduren var behæftet med visse uregelmæssigheder, quod non, kunne forvaltningsakten om hans udnævnelse kun tilbagekaldes, såfremt principperne om retssikkerhed og beskyttelsen af den berettigede forventning blev overholdt. I øvrigt burde Parlamentet have handlet inden for rimelig tid i stedet for at vente flere måneder. I replikken har sagsøgeren tilføjet, at Parlamentet ikke har anført sådanne tvingende grunde, som eventuelt havde kunnet begrunde annullation af udvælgelsesprøven, hvorfor det har overskredet grænserne for, hvornår forvaltningsakter ensidigt kan tilbagekaldes. Sagsøgeren bemærker videre, at den første udvælgelsesprøve allerede var annulleret, for så vidt angår datoen for prøvernes afholdelse, men at Parlamentet havde besluttet at påbegynde den og føre den til ende med de samme ansøgere.
- 31 Parlamentet bestrider, at der foreligger en forvaltningsakt, som skaber individuelle rettigheder. Efter Parlamentets opfattelse har ansættelsesmyndigheden hverken truffet en formel eller de facto-afgørelse om at udnævne sagsøgeren. Den anfægtede afgørelse skulle afslutte og annullere en udvælgelsesprøve, som var behæftet med fejl, og kan ikke krænke rettigheder, som endnu ikke er stiftet. Parlamentet hævder, at den første udvælgelsesprocedure ikke var annulleret, for så vidt dato for prøvernes afholdelse. I realiteten havde udvælgelseskomitéen først udsat prøverne én gang og derefter udskudt dem endnu en gang, hvorved man præciserede, at der senere ville blive tilsendt nærmere oplysninger. Brevet herom — af 20. juli 1987 — fastsatte endeligt prøvernes afholdelse til 6. oktober 1987.
- 32 Til støtte for det fjerde anbringende om magtfordrejning har sagsøgeren gjort gældende, at de uregelmæssigheder, Parlamentet har påberåbt til begrundelse for »at annullere« afgørelsen, ikke er blevet præciseret af institutionen. Ifølge sagsøgeren har uregelmæssighederne kun tjent som påskud for den virkelige afgørelse, nemlig ikke at udnævne ham. Der er ingen indlysende forklaring på, hvorfor Parlamentet ville følge udnævnelsesproceduren op og lade den slutte med en undersøgelse af ham, hvis disse uregelmæssigheder virkelig var begået, før man valgte ham. Sagsøgeren anfører flere »indicier« for at bevise, at der foreligger magtfordrejning: Parlamentet har ikke oplyst, hvor alvorlige uregelmæssigheder det drejer sig om; udvælgelsesprøvens annullation var en brat — eller i bedste fald tvivlsom — koven­ding fra Parlamentets side; Personaleudvalget har i en skrivelse til Parlamentet gjort gældende, at man i forbindelse med en sådan afgørelse slet ikke kan afvise, at

der er udøvet politisk pression; sagens videre udvikling viser, at Parlamentet ikke blot ville afhjælpe de hævdede procedurefejl, men i realiteten ønskede at slippe af med sagsøgeren.

- 33 I replikken har sagsøgeren tilføjet, at den omtvistede afgørelse i betragtning af de krav, der fremgår af Domstolens praksis, ikke var tilstrækkelig begrundet. Efter hans opfattelse beviser resultatet fra den anden udvælgelsesprocedure, at i modsætning til det af Parlamentet hævdede var formålet med afgørelsen om en anden udvælgelsesprocedure, at han ikke skulle udnævnes. Under den mundtlige forhandling har sagsøgeren desuden henvist til en skrivelse af 2. juli 1987 fra udvælgelseskomitéens formand til Parlamentets formand, som findes i sagsmappen til udvælgelsesprøve nr. PE/41/A. Denne skrivelse er et svar på et notat fra Parlamentets juridiske rådgiver, som ikke findes i sagsmappen. I skrivelsen oplyses Parlamentets formand om, at udvælgelseskomitéen efter langvarige drøftelser var kommet frem til, at sagens forskellige dokumenter ikke begrundede, at arbejdet blev afbrudt, noget som ville bringe institutionen i en svag stilling i forhold til tredjemænd. Derfor fastsatte udvælgelseskomitéen datoerne for prøvernes afholdelse til den 5. og 6. oktober 1987. Sagsøgeren hævder, at denne skrivelse beviser, at der under udvælgelsesproceduren blev grebet ind fra højeste sted i Parlamentet.
- 34 Parlamentet bestrider at have begået magtfordrejning. Det gør gældende, at i medfør af Domstolens dom af 23. oktober 1986, Hoyer mod Revisionsretten (forenede sager 322/85 og 323/85, Sml. s. 3215, 3227) skulle det annullere udvælgelsesprøven ved en begrundet afgørelse og iværksætte en helt ny procedure. For at godtgøre, at sagsøgerens person ikke har spillet nogen rolle i forbindelse med Parlamentets tøven og overvejelser, har det som bilag til duplikken fremlagt sagsmappen vedrørende afgørelsen.
- 35 Med hensyn til det femte anbringende har sagsøgeren gjort gældende i stævningen, at Parlamentet ikke har præciseret de påståede uregelmæssigheder. I replikken har sagsøgeren formelt påberåbt sig, at den anfægtede afgørelse er utilstrækkeligt begrundet. Han gør gældende, at afgørelsen ikke indeholder en begrundelse, som på præcis og overbevisende måde forklarer, hvori de påståede uregelmæssigheder består. Det er heller ikke præciseret, på hvilken måde udvælgelseskomitéen har forårsaget uregelmæssigheder, som er alvorlige nok til, at Parlamentet kan træffe afgørelse om at begynde udvælgelsesproceduren forfra. Under den mundtlige forhandling har sagsøgeren kritiseret, at Parlamentet har afventet duplik, før det har fremlagt det juridiske notat. Han gør gældende, at den sene fremlæggelse af sagsdokumenter ikke kan ændre på den juridiske kendsgerning, at den anfægtede af-

gørelse ikke indeholder en tilstrækkelig begrundelse. Desuden strider notatet fra Parlamentets Juridiske Tjeneste mod notatet fra udvælgelseskomitéens formand: de klager, hvis behandling den Juridiske Tjenestes notat byggede på, kan ikke begrundes, at den første udvælgelsesprøve blev annulleret. Den Juridiske Tjeneste har i sit notat ikke taget højde for sagsøgerens stilling som den bedst placerede ved den første udvælgelsesprøve. Parlamentet burde have afsluttet udvælgelsesproceduren ved at udnævne sagsøgeren.

- 36 Parlamentet har i duplikken nærmere anført, at afgørelsen om at se bort fra resultaterne fra udvælgelsesprøven blev truffet den 19. februar 1988 på grundlag af notatet fra institutionens Juridiske Tjeneste, hvis konklusioner det tilsluttede sig. Parlamentet tilføjer, at sagsøgeren først fik kendskab til den retsakt, han anfægter, ved den information, han modtog den 6. april 1988, hvori han blev oplyst om, at Parlamentets formand havde konstateret visse uregelmæssigheder i udvælgelsesproceduren. Under den mundtlige forhandling har Parlamentet gjort gældende, at uregelmæssighederne i udvælgelsesproceduren begrundede den anfægtede afgørelse. Da der var indgivet flere klager til Parlamentet, var man af den opfattelse, at der forelå en alvorlig risiko for, at en udnævnelse på grundlag af resultaterne fra den første udvælgelsesprøve ville blive annulleret. Ifølge Parlamentet var den anfægtede afgørelse den eneste mulighed for at undgå, at de ansøgere, som fejlagtigt var udelukket fra udvælgelsesprøven, rejste søgsmål mod Parlamentet, hvis udfald var meget usikkert.
- 37 Retten finder først at burde tage stilling til anbringendet om den anfægtede afgørelses begrundelse.
- 38 Herved bemærkes, at i henhold til artikel 42, stk. 2, i Domstolens procesreglement, som i henhold til artikel 11, stk. 3, i den nævnte rådsafgørelse af 24. oktober 1988 finder tilsvarende anvendelse ved Retten, må der ikke fremføres nye søgsmålsgrunde under sagens behandling, medmindre disse støttes på retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under den skriftlige forhandling. Imidlertid udtalte Domstolen i dom af 19. maj 1983, Verros mod Parlamentet (306/81, Sml. s. 1755, 1764), at et anbringende, som udgør en udvidelse af et anbringende, der tidligere er fremført direkte eller indirekte i stævningen, bør admitteres. Således forholder det sig med det i nærværende sag fremførte anbringende om, at den anfægtede afgørelse var utilstrækkeligt begrundet, idet anbringendet blev fremført indirekte i stævningen og er en udvidelse af anbringendet om magtfordrejning. Hertil kommer, at det under alle omstændigheder påhviler Retten ex officio at

efterprøve, om Parlamentet har opfyldt forpligtelsen til at begrunde sin afgørelse, jf. Domstolens dom af 1. juli 1986, Usinor mod Kommissionen (185/85, Sml. s. 2079, 2098), og dom af 20. marts 1959, Nold mod Haute Autorité (18/57, Sml. 1954-1964, s. 131).

- 39 I henhold til Domstolens faste praksis har pligten til at begrunde en afgørelse, som indeholder et klagepunkt, og som er truffet i henhold til vedtægtens artikel 25, stk. 2, til formål dels at give afgørelsens adressat oplysninger, der er tilstrækkelige til at fastslå, om afgørelsen er rigtig, dels at gøre det muligt for Domstolen at udøve sin kontrol med hensyn til afgørelsens lovlighed, jf. eksempelvis Domstolens dom af 21. juni 1984, Lux mod Revisionsretten (69/83, Sml. s. 2447, 2467, og dom af 13. juli 1989, Jaenicke Cendoya mod Kommissionen, præmis 10 (108/88, Sml. s. 2711).
- 40 Skrivelsen af 6. april 1988, som bragte den anfægtede afgørelse til sagsøgerens kundskab, henviser kun til »uregelmæssigheder ved proceduren« i forbindelse med udvælgelsesprøven. Skrivelsen angav ikke uregelmæssighedernes karakter eller art og følgelig heller ikke, hvorfor Parlamentets formand havde besluttet at undlade at foretage en udnævnelse og iværksætte en ny udvælgelsesprøve. For at sagsøgeren skulle have mulighed for at vurdere, om afgørelsen var behæftet med en mangel, som kunne danne grundlag for at anfægte dens lovlighed, burde Parlamentet have oplyst ham om karakteren og arten af de pågældende uregelmæssigheder. Desuden har Retten ikke alene på grundlag af denne skrivelse kunnet udøve kontrol med hensyn til afgørelsens lovlighed. Det forhold, at skrivelsen til internt brug i institutionen blev mere detaljeret begrundet er derfor uden betydning. Det må herefter fastslås, at den anfægtede afgørelse er utilstrækkeligt begrundet.
- 41 Det bemærkes, at en manglende begrundelse ikke kan afhjælpes af det forhold, at en sagsøger under den mundtlige forhandling for Retten er blevet bekendt med grundene til en for ham negativ afgørelse, jf. Domstolens dom af 26. november 1981, Michel mod Parlamentet (195/80, Sml. s. 2861, 2876 f.), men dette gælder ikke tilsvarende i forbindelse med en utilstrækkelig begrundelse.
- 42 Domstolen har nemlig anerkendt, at i ganske særlige tilfælde kan forklaringer under retsforhandlingerne medføre, at et anbringende om utilstrækkelig begrundelse bliver uden genstand. I Domstolens dom af 8. marts 1988 antoges det således, at

dokumenter, som var fremlagt under retsforhandlingerne, under hvilke sagsøgerne fik kendskab til grundene til, at de ikke fik adgang til en del af udvælgelsesprøven, også satte Domstolen i stand til at foretage en prøvelse af fremgangsmåden og at kontrollere resultatet heraf i et omfang, der er foreneligt med det vide skøn, som enhver udvælgelseskomité har ved sine værdidomme, og Domstolen fandt herefter at kunne tilsidesætte anbringenderne som ubegrundede (Sergio m. fl. mod Kommissionen, forenede sager 64/86, 71/86-73/86 og 78/86, Sml. s. 1399, 1440). Tilsvarende antog Domstolen i dom af 30. maj 1984, at supplerende oplysninger, som Parlamentet gav i sin besvarelse af Domstolens spørgsmål, gjorde det muligt for denne at udøve sin prøvelsesret vedrørende lovligheden og kontrollere, om begrundelsen var korrekt. Herefter fandt Domstolen, at den omstændighed, at den oprindelige begrundelse var kortfattet, ikke i sig selv kunne danne grundlag for en annullation af den anfægtede retsakt (Picciolo mod Parlamentet, 111/83, Sml. s. 2323, 2339).

- 43 I den foreliggende sag har Parlamentet fremført to på hinanden følgende grunde, som — ifølge Parlamentet — kan begrunde formandens afgørelse. I sagen Kohler mod Revisionsretten havde den sagsøgte institution til støtte for sin afgørelse angivet flere på hinanden følgende begrundelser, hvilket senest skete under den mundtlige forhandling. Efter at Domstolen havde konstateret, at disse begrundelser ikke udgjorde en tilstrækkelig retlig begrundelse for afgørelsen, annullerede Domstolen denne (dom af 9. februar 1984, Kohler mod Revisionsretten, forenede sager 316/82 og 40/83, Sml. s. 641, 657 f.).
- 44 Det fremgår af denne praksis, at foreligger der en utilstrækkelig begrundelse, samtidig med at der under sagens behandling er afgivet supplerende oplysninger, skal Retten undersøge, om de efter hinanden følgende begrundelser, som den sagsøgte institution har fremført, lovligt kan motivere den anfægtede afgørelse.
- 45 I svarskriftet har Parlamentet som første begrundelse gjort gældende, at man frit kunne afslutte ansættelsesproceduren, idet alene Parlamentet kunne træffe afgørelse om at indlede en sådan procedure (jf. Domstolens nævnte dom af 8. juni 1988, Vlachou, 135/87). Ifølge Parlamentet henhørte det alene under ansættelsesmyndighedens skøn at afgøre, at proceduren ikke skulle fortsættes. Det bemærkes indledningsvis, at dette argument ikke fandtes i den begrundelse, Parlamentet oprindeligt fremførte for at motivere den anfægtede afgørelse. Den oprindelige begrundelse henviste kun til uregelmæssighederne ved udvælgelsesproceduren.

- 46 Domstolen anerkendte ved den nævnte dom af 8. juni 1988 (Vlachou, 135/87), at ansættelsesmyndigheden har et vidt skøn til at afgøre, under hensyn til den rækkefølge, der angives i tjenestemandsvedtægtens artikel 29, hvorledes en ledig stilling bedst kan besættes, men det må dog fremhæves, at de faktiske omstændigheder, som lå til grund for denne dom, adskiller sig fra denne sags. I Vlachou-sagen havde Domstolen nemlig i en tidligere dom (af 6. februar 1986, Vlachou mod Revisionsretten, 143/84, Sml. s. 459) annulleret udnævnelsen på grundlag af den første udvælgelsesprøve. Dette skete under henvisning til, at udvælgelseskomitéen havde tilsidesat det almindelige princip om ligebehandling af deltagerne i en udvælgelsesprøve ved den måde, hvorpå den fastsatte fordelingsnøglen for point. Tilsvarende skal det bemærkes — selv om Domstolen i ovennævnte dom af 24. juni 1969, Fux (26/68, Sml. s. 31) også indrømmede ansættelsesmyndigheden et vidt skøn ved at udtale, at ansættelsesmyndigheden ikke har pligt til at følge en påbegyndt ansættelsesprocedure op ved at besætte den ledige stilling — tvisten i den pågældende sag angik en afgørelse om at nedlægge den stilling, som havde været udvælgelsesprøvens genstand, dvs. en foranstaltning vedrørende tjenestegrenenes organisation. Domstolen gav ikke sagsøgeren medhold i den sag, vedkommende som den bedst placerede ved udvælgelsesprøven havde anlagt til prøvelse af denne afgørelse. I nærværende sag har Parlamentet imidlertid ikke nedlagt den omhandlede stilling, tværtimod indledte man endnu en udvælgelsesprøve.
- 47 Med hensyn til afgørelsen om ikke at følge en ansættelsesprocedure op ved at udnævne den bedst placerede på grundlag af resultaterne fra den udvælgelsesprøve, som var iværksat med dette formål — hvilket er det spørgsmål, hvorom denne sag drejer sig — fik Domstolen i den nævnte dom af 9. februar 1984, Kohler (forenede sager 316/82 og 40/83, Sml. s. 641, 658), lejlighed til at præcisere omfanget og grænserne for ansættelsesmyndighedens skøn.
- 48 I sagen udtalte Domstolen, at vedtægten ikke forpligter ansættelsesmyndigheden til efter en påbegyndt ansættelsesprocedure at besætte den stilling, der er blevet opslået ledig. Det gælder dog i almindelighed, at ansættelsesmyndigheden i forbindelse med besættelsen af en stilling, der er blevet opslået ledig, skal foretage en udnævnelse på grundlag af resultaterne af den pågældende udvælgelsesprøve. Ansættelsesmyndigheden kan kun fravige denne regel af ganske væsentlige grunde, som da klart og fuldstændigt skal fremgå af afgørelsen. Det følger heraf, at Parlamentet i foreliggende sag ikke frit kunne afslutte ansættelsesproceduren uden at undersøge, om der forelå ganske væsentlige grunde, som forhindrede en udnævnelse på grundlag af resultaterne fra udvælgelsesprøve PE/41/A. Således tager den sagsøgte institution i sin argumentation, som støttes på ansættelsesmyndighedens skøn i forbindelse med ansættelse, ikke højde for skønnets grænser, ligesom argumentationen ikke kan begrunde den anfægtede afgørelse.

- 49 Som sin anden begrundelse har Parlamentet fremlagt sagsmappen for den anfægtede afgørelse. I sagen findes det notat, den Juridiske Tjeneste udarbejdede den 9. februar 1988 om de klager, som var indgivet over proceduren under udvælgelsesprøve PE/41/A. Herved har Parlamentet henvist til, at formanden traf sin afgørelse udelukkende på grundlag af dette notat og retspraksis på området.
- 50 Det må derfor undersøges, om denne anden motivering indeholder sådanne ganske væsentlige grunde, som kan berettige beslutningen om at se bort fra udvælgelsesprøvens resultater. Som begrundelsen fremgår af den Juridiske Tjenestes notat, er den toledet. For det første konstaterede Parlamentets formand, at proceduren i forbindelse med udvælgelsesprøve PE/41/A var behæftet med uregelmæssigheder. For det andet fandt han, at uregelmæssighederne begrundede hans afgørelse om at se bort fra resultaterne og afholde en ny udvælgelsesprøve, fordi ansættelsesmyndigheden havde modtaget flere klager over afviklingen af den første procedure, og fordi udvælgelseskomitéen ikke havde opført en ansøger på egnethedslisten, der, hvis det ikke havde været for de omhandlede uregelmæssigheder, burde have været opført på den.
- 51 Der skal først tages stilling til, om der virkelig foreligger de uregelmæssigheder, som Parlamentet påberåber sig. Ifølge institutionen bestod uregelmæssighederne i, at udvælgelseskomitéen havde givet to ansøgere adgang til prøverne, som, idet de ikke havde fremsendt den fornødne dokumentation inden for fristen i meddelelsen om udvælgelsesprøven, burde have været afvist.
- 52 Det fremgår af den af Parlamentet fremlagte sagsmappe, at udvælgelseskomitéen havde modtaget 78 ansøgninger, efter at meddelelsen om udvælgelsesprøve nr. PE/41/A var offentliggjort. Den afviste 50, hvoraf 42 med den — muligvis eneste — begrundelse, at der enten manglede eller ikke forelå tilstrækkelig dokumentation. Ansøgningerne fra tjenestemændene Spence og Waters samt fra Elphic og Morris blev bl. a. afvist af denne grund. Med hensyn til Waters og Morris blev der fremført to andre grunde: Waters opfyldte ikke aldersbetingelserne, og Morris havde ikke tilstrækkelig faglig erfaring.
- 53 Syv ansøgere, herunder Spence, Waters, Elphic og Morris, klagede over udvælgelseskomitéens afslag på at give dem adgang til prøverne. Ved et møde den 21. maj

1987 behandlede udvælgelseskomitéen klagerne og konstaterede, at der var en »forskel« mellem de generelle bestemmelser vedrørende afholdelse af almindelige udvælgelsesprøver, som var offentliggjort i det samme EF-Tidende som meddelelsen om udvælgelsesprøve PE/41/A, og selve meddelelsen. Således fremgår det af de generelle bestemmelser, at ansøgerne om nødvendigt kan anmodes om at fremlægge yderligere dokumentation og oplysninger. Ifølge et notat, som formanden for udvælgelseskomitéen den 22. januar 1988 sendte Parlamentets juridiske rådgiver, mente komitéen, at denne bestemmelse ikke var i samklang med bestemmelsen i meddelelsen om udvælgelsesprøven, hvorefter fremgik, at dokumentation skulle fremsendes i form af fotokopier inden for den fastsatte frist. Udvalgskomitéen var af den opfattelse, at forskellen havde kunnet bringe Spence og Waters i vildfarelse ved bestemmelsens fortolkning. Disse ansøgere var nemlig tjenestemænd ved Parlamentet, hvis personlige aktmappe den samme afdeling, som skulle tilrettelægge udvælgelsesprøven, stod for. Udvalgskomitéen fandt, at dokumenterne i de to ansøgers personlige aktmapper var tilstrækkelig klare til, at ansøgerne opfyldte betingelserne i meddelelsen om udvælgelsesprøven, og besluttede af denne årsag at give dem adgang til prøverne. To af udvalgskomitéens medlemmer stemte for at give ansøgerne adgang til prøverne, en stemte imod, og to undlod at stemme. De øvrige klager blev afvist, og ansøgerne blev skriftligt underrettet herom. Efter prøverne blev Spence og Waters opført som nummer tre og fire på egnedslisten. Den femte ansøger, som havde opnået mindstetallet for at blive opført på listen, blev ikke opført, idet listen kun måtte omfatte fire navne.

54 I notatet af 9. februar 1988 lægger Parlamentets Juridiske Tjeneste til grund, at pligten til at fremlægge den krævede dokumentation inden for den fastsatte frist var anført to gange i meddelelsen om udvælgelsesprøven og to gange på ansøgningsskemaet. Tjenesten udleder heraf, at pligten fremgik med tilstrækkelig klarhed. Det bemærkes i notatet, at ingen af de afviste ansøgere har fremført, at de var blevet forvirrede på grund af en anden formulering end i de generelle bestemmelser. Det er udvalgskomitéen, som har taget dette forhold i betragtning. Følgelig er der ikke anført noget acceptabelt forhold, som kan begrunde, hvorfor udvalgskomitéen imødekom Spence's og Waters' klager, men ikke de øvrige afviste ansøgers. Den Juridiske Tjeneste kommer til det resultat, at udvalgskomitéen har begået procedurefordrejning under sagsbehandlingen, for det første ved ikke at anvende bestemmelserne i meddelelsen om udvælgelsesprøven, for det andet ved at krænke lighedsprincippet og forbuddet mod forskelsbehandling.

55 Det skal i den henseende bekræftes, at notatet fra Parlamentets Juridiske Tjeneste var korrekt. De to ansøgende parlamentstjenestemænd var nemlig blevet advaret flere gange — herunder ved en passus med kursiv, som skulle tiltrække deres opmærksomhed — mod at undlade at indsende hele den krævede dokumentation.

Den formulering i de generelle bestemmelser, på grundlag af hvilken udvælgelseskomitéen besluttede at give ansøgerne adgang til prøverne, strider på ingen måde med teksten i meddelelsen om udvælgelsesprøven. Ifølge Domstolens faste praksis må ansøgerne selv tilstille udvælgelseskomitéen alle de oplysninger, som de finder nødvendige med henblik på gennemgangen af deres ansøgning (dom af 12. juli 1989, Belardinelli mod Domstolen, 225/87, præmis 24, Sml. s. 2353). Følgelig blev Spence's og Waters' ansøgninger med rette afvist ved udvælgelsesprocedurens begyndelse. Ved efterfølgende at give ansøgerne adgang til prøverne begik udvælgelseskomitéen en retlig fejl. Det konstateres derfor, at udvælgelseskomitéen med urette gav ansøgerne Spence og Waters adgang til udvælgelsesprøven og opførte dem på egnethedslisten. Det er derfor vigtigt at fastslå, at udvælgelsesproceduren faktisk var behæftet med uregelmæssigheder.

- 56 Det må for det andet undersøges, om grundene til, at Parlamentets formand besluttede at se bort fra udvælgelsesprøvens resultater, efter at han havde konstateret de ovennævnte uregelmæssigheder, kan berettige denne afgørelse.
- 57 Den Juridiske Tjenestes notat og Parlamentets formands afgørelse, som er truffet på grundlag af notatet, hviler på behandlingen af klagerne over afviklingen af proceduren ved udvælgelsesprøve nr. PE/41/A.
- 58 Under den mundtlige forhandling har Parlamentet forklaret, at det anså det for hensigtsmæssigt at se bort fra den første udvælgelsesprøves resultater på grund af de klager, som de afviste ansøgere havde indgivet. Hvis disse ansøgere havde kunnet deltage i prøverne, havde de haft mulighed for at opnå et bedre resultat end de ansøgere, som blev opført på egnethedslisten. Disse ansøgere havde således kunnet anlægge sager, som kunne have ført til annullation af en udnævnelse på grundlag af udvælgelsesprøve PE/41/A. Ifølge den sagsøgte institution ville parlamentsformanden undgå denne risiko ved at træffe den anfægtede afgørelse. Det må derfor undersøges, om den Juridiske Tjenestes bedømmelse af klagerne retligt kunne begrunde den anfægtede afgørelse.
- 59 Det fremgår af gennemgangen af den Juridiske Tjenestes notat, at der var indgivet tre klager over afviklingen af udvælgelsesprøve PE/41/A. I den første klage af 21. oktober 1987 gjorde Elphic gældende, at hans ansøgning var blevet afvist på grund af manglende dokumentation, mens to andre ansøgere, som befandt sig i samme situation, havde fået adgang til prøverne.

- 60 Den anden klage var indgivet den 6. november 1987 af Trowbridge. Efter prøverne blev han ikke opført på egnedhedslisten, da han kun havde opnået 55 point, mens minimumskravet var 57 point. Trowbridge gjorde indvendinger imod, at de to tjenestemænd ved Parlamentet havde fået adgang til prøven og gjorde gældende, at han ikke var blevet udspurgt om sin karriere og erhvervs erfaring, selv om det fremgik af vejledningen til ansøgerne, at dette ville være indholdet af de mundtlige prøver.
- 61 Den 24. november 1987 indgav Morris den tredje klage. Han bestred de begrundelser, som var givet for at afvise hans ansøgning. Han hævdede at have vedlagt den krævede dokumentation og uddybede oplysningerne om sin faglige erfaring.
- 62 Ved skrivelse af hhv. 3. december 1987 og 10. december 1987 anmodede Parlamentets Juridiske Tjeneste udvælgelseskomitéen om at fremsætte sine bemærkninger til klagerne. Ved skrivelse af 22. januar 1988 svarede udvælgelseskomitéens formand, at komitéen havde afsluttet sit arbejde og var derfor ophørt med at eksistere. De tidligere medlemmer havde dog under et uformelt møde drøftet klagerne. Det fremgår af udvælgelseskomitéens gennemgang, at de tre klager bør afvises. Derfor var det under alle omstændigheder op til ansættelsesmyndigheden selv at undersøge, om klagerne var begrundede.
- 63 For så vidt angår Morris' klage bemærkede den Juridiske Tjeneste i notatet af 9. februar 1988, at klagen ikke indeholdt nogen nærmere angivelse af den, som hævdede, fejlagtigt givne adgang for to af Parlamentets tjenestemænd til prøven, og at klagen i øvrigt ikke var indbragt inden for fristen i vedtægtens artikel 90, stk. 2. Den Juridiske Tjeneste konkluderede, at selv om klagen ikke var blevet indgivet for sent, havde ansættelsesmyndigheden ikke kunnet tage den til følge på grund af princippet om udvælgelseskomitéens uafhængighed.
- 64 Trowbridge havde i sin klage påberåbt sig uregelmæssigheder ved udvælgelsesprøven, idet to af Parlamentets tjenestemænd havde fået adgang. Ifølge Den Juridiske Tjeneste sås der dog ikke at foreligge den fornødne retlige interesse, da den eneste grund til, at han ikke var opført på egnedhedslisten, var, at han ikke havde opnået det mindste antal point, som krævedes. Med hensyn til de øvrige punkter kunne klagen ikke tages til følge, idet udvælgelseskomitéen enerådigt udvælger sine spørgsmål til ansøgerne.

- 65 Sammenfattende konkluderede Den Juridiske Tjeneste, at Morris' klage måtte afvises, og at Trowbridge's dels måtte afvises, dels var ubegrundet. Den tilføjede: »Derimod kan Elphics klage behandles, og ansættelsesmyndigheden er kompetent til at bedømme lovligheden af den fulgte procedure«.
- 66 Det fastslås derfor, at kun Elphics klage er omfattet af begrundelsen til den anfægtede afgørelse. Det må således undersøges, om den nævnte afgørelse kunne begrundes med frygten for, at et eventuelt søgsmål fra Elphics side kunne føre til annullation af en udnævnelse på grundlag af resultaterne for udvælgelsesprøve nr. PE/41/A.
- 67 Elphic klagede over, at han var blevet afvist, mens to andre ansøgere, som befandt sig i samme situation som han, havde fået adgang til prøverne. Dette klagepunkt fremhæver vel den uregelmæssighed, hvormed proceduren var behæftet, men Den Juridiske Tjeneste burde imidlertid have fastslået, at det var ubegrundet. Ingen ansøger har nemlig krav på retsstridigt at få adgang til en udvælgelsesprøve med den begrundelse, at udvælgelseskomitéen retsstridigt har givet andre ansøgere adgang, jf. Domstolens dom af 26. februar 1981, Authié mod Kommissionen (34/80, Sml. s. 665, 680). Derfor måtte afvisning blive resultatet, dersom Elphic ville anlægge sag med påstand om annullation af en udnævnelse på grundlag af udvælgelsesprøve PE/41/A, fordi han var blevet afvist fra prøven. Det følger heraf, at Elphics klage, som er en del af Parlamentets begrundelse, ikke retligt kan begrunde den anfægtede afgørelse.
- 68 Den Juridiske Tjenestes notat og parlamentsformandens afgørelse bygger i øvrigt på Domstolens faste praksis om udvælgelseskomitéernes uafhængighed. Ifølge denne praksis kan den pågældende institution ikke annullere eller ændre en afgørelse fra en udvælgelseskomité. De afgørelser, ansættelsesmyndigheden træffer under udøvelsen af sine egne beføjelser, må imidlertid ikke være behæftet med retlige mangler. Ansættelsesmyndigheden kan følgelig ikke være bundet af udvælgelseskomitéens ulovlige afgørelse, for så vidt dens egne afgørelser herved bliver ulovlige. Såfremt ansættelsesmyndigheden er af den opfattelse, at udvælgelseskomitéen retsstridigt har givet en eller flere ansøgere afslag på deltagelse i udvælgelsesprøven, og at udvælgelsesprøven af samme grund som helhed er behæftet med en mangel, er ansættelsesmyndigheden afskåret fra at udnævne nogen ansøger overhovedet. Det påhviler den herefter at fastslå dette forhold i en begrundet beslutning og gennemføre hele udvælgelsesproceduren på ny på grundlag af en ny meddelelse, jf. Domstolens domme af 23. oktober 1986, Schwiering mod Revisionsretten (321/85, Sml. s. 3199, 3211 f.) og Hoyer (322/85 og 323/85, nævnt ovenfor, Sml. s. 3227 f.).

- 69 I lyset af denne domspraksis foretog den sagsøgte institutions Juridiske Tjeneste en bedømmelse af, hvilken betydning det kunne have, at den femte ansøger, som havde opnået det krævede mindsteantal point, ikke var opført på den egnethedsliste, udvælgelseskomitéen havde udarbejdet. Ifølge tjenestens notat måtte ansættelsesmyndigheden være afskåret fra at udnævne denne ansøger, som havde bestået udvælgelsesprøven, men som på trods heraf ikke var opført på listen, fordi listen omfattede to ansøgere, som ikke burde være der. Den Juridiske Tjeneste udledte heraf, at ansættelsesmyndigheden havde ret til at se bort fra udvælgelsesprøvens resultater og iværksætte en ny prøve.
- 70 Det bemærkes, at dette sagsforhold afviger fra Schwiering-sagen og Hoyer-sagen. I nævnte sager var proceduren i forbindelse med udvælgelsesprøven retsstridig, fordi udvælgelseskomitéen med urette havde nægtet visse ansøgere adgang til prøven, mens uregelmæssigheden ved proceduren under udvælgelsesprøve PE/41/A skyldes, at to ansøgere, som burde have været afvist, fejlagtigt fik adgang. Selv om det er korrekt, at proceduren i forbindelse med en udvælgelsesprøve principielt i sin helhed bliver retsstridig, når en ansøger uretmæssigt er blevet afvist fra prøverne, gør det samme sig ikke gældende, såfremt en eller flere ansøgere fejlagtigt har fået adgang. Under de omstændigheder står ansættelsesmyndigheden over for en udvælgelsesprocedure og en egnethedsliste, hvor de retsstridige dele kan udskilles fra de lovformelige. I den foreliggende sag bestod det ulovlige forhold alene i, at ansøgerne Spence og Waters deltog i prøven, og at de blev opført på egnethedslisten. De øvrige ansøgere deltog gyldigt i udvælgelsesprøven, og deres placering blev ikke påvirket af, at to ansøgere retsstridigt havde fået adgang og dermed deltog ulovligt.
- 71 Hvis man overfører Domstolens afgørelser i dommene af 23. oktober 1986 (Schwiering, 321/85, og Hoyer, forenede sager 322/85 og 323/85, nævnt ovenfor) på nærværende sag, hvor udvælgelsesproceduren er delvis mangelfuld, kan det udledes, at ansættelsesmyndigheden ikke var bundet af udvælgelseskomitéens afgørelser, for så vidt som de var ulovlige. Det indebærer dog ikke, at den derfor var afskåret fra overhovedet at udnævne en ansøger på grundlag af udvælgelsesprøven. Ansættelsesmyndighedens pligt til at træffe lovlige afgørelser afskar den blot fra at udnævne Spence eller Waters, som på grund af uregelmæssigheder ved udvælgelsesprøven ikke burde have været opført på egnethedslisten. Derimod måtte det påhvile ansættelsesmyndigheden at overveje muligheden af at udnævne sagsøgeren, som lovligt var opført på listen. Det tilføjes, at ansættelsesmyndigheden tilsvarende havde pligt til at overveje en eventuel udnævnelse af Beck, som heller ikke var ulovligt opført på listen.

- 72 I den situation var ansættelsesmyndigheden bundet af Domstolens praksis i henhold til den nævnte dom af 9. februar 1984, Kohler (forenede sager 316/82 og 40/83). Ud fra denne praksis påhvilede det ansættelsesmyndigheden at overveje muligheden for at besætte den ledige stilling med en af de beståede ansøgere, som korrekt var opført på listen, førend den så bort fra udvælgelsesprøvens resultater. For det første skulle den derfor undersøge muligheden for at udnævne sagsøgeren, der var opført som den første på egnethedslisten, jf. dom af 15. december 1966, Serio mod Kommissionen for Det Europæiske Atomenergifællesskab (62/85, Sml. 1965-1968, s. 329); dom af 18. december 1986, Kotsonis mod Rådet (246/84, Sml. s. 3988, 4005 f.). Selv om det i disse domme anerkendes, at ansættelsesmyndigheden er berettiget til at fravige den nøjagtige rækkefølge, der er et resultat af udvælgelsesprøven, ud fra motiver, som det påhviler den at vurdere og begrunde for Domstolen, skal det understreges, at den skal have grunde, der er i tjenestens interesse, for at udnævne en anden ansøger end den, som er opført først på listen. Selv om ansættelsesmyndigheden havde kunnet fastslå, at der foruden uregelmæssighederne ved udvælgelsesprøven forelå andre grunde af tjenstlig interesse, som var til hinder for at udnævne sagsøgeren, burde den ifølge samme praksis stadig have undersøgt muligheden for at udnævne Beck.
- 73 I undersøgelsen af muligheden for at udnævne sagsøgeren eller Beck burde Parlamentet lade Tates resultater indgå, som ved en fejl ikke var blevet opført på egnethedslisten alene af den grund, at udvælgelsesprøven var behæftet med uregelmæssigheder. Vedtægtens artikel 30, som kun tillader udnævnelse af en ansøger opført på egnethedslisten, var ikke til hinder for eventuelt at udnævne Tate efter en sådan undersøgelse. Ansættelsesmyndigheden kunne derfor gyldigt sammenligne Tate — den femte ansøger, som havde opnået mindsteantallet af point — med sagsøgeren og Beck ved en undersøgelse af de tjenstlige grunde, som kunne være til hinder for at udnævne de to ansøgere, øverst på listen. Da ansættelsesmyndigheden ikke foretog en sådan undersøgelse, har den ikke udøvet sit skøn på lovlig måde.
- 74 Det er kun for det tilfælde, at Parlamentet gyldigt havde afgjort, at der forelå tjenstlige grunde for at udnævne Tate, at vedtægtens artikel 30 ville have været til hinder for en sådan afgørelse. Hvis Parlamentet, efter at have forkastet udnævnelsen af sagsøgeren og Beck ved en korrekt begrundet afgørelse, havde villet udnævne Tate, havde dette været umuligt på grund af uregelmæssighederne ved udvælgelsesproceduren. Idet muligheden for at udnævne sagsøgeren eller Beck ikke er blevet undersøgt, er den anfægtede afgørelse følgelig behæftet med en retlig mangel.

- 75 Det følger af ovenstående betragtninger, at Parlamentets motivering i duplikken for den anfægtede afgørelse ikke kan tages til følge, idet de grunde, Den Juridiske Tjeneste anførte i notatet, ikke var tilstrækkelige til, at ansættelsesmyndigheden kunne se bort fra udvælgelsesprøvens resultater i det hele og iværksætte en ny udvælgelsesprøve. Følgelig må ansættelsesmyndigheden antages at have tilsidesat Domstolens praksis om, at den, når der ikke forelå ganske væsentlige grunde til hinder herfor, skulle undersøge muligheden for at udnævne sagsøgeren (jf. nævnte dom af 9. februar 1984, Kohler, forenede sager 316/82 og 40/83).
- 76 Det bemærkes, at anbringendet om den anfægtede afgørelses begrundelse ikke udelukkende går ud på, at begrundelsen er utilstrækkelig. I nærværende sag har den sagsmappe, Parlamentet har fremlagt som bilag til duplikken, og akterne vedrørende udvælgelsesprøve PE/41/A, der er fremlagt på Rettens anmodning, gjort det muligt for sagsøgeren at få kendskab til samtlige grunde til, at den anfægtede afgørelse blev truffet. Det fremgår af sagsøgerens indlæg under den mundtlige forhandling, at han efter at have fået kendskab til begrundelsen har udvidet sit anbringende under den mundtlige forhandling ved at bestride, grundlaget for den anfægtede afgørelse er rigtigt.
- 77 Retten kan derfor kun fastslå, at de begrundelser, som Parlamentet har fremført under sagens behandling, ikke lovligt kan begrunde afgørelsen fra Parlamentets formand. Følgelig bygger den anfægtede afgørelse ikke på en juridisk gyldig begrundelse: anbringendet om, at afgørelsens begrundelse er behæftet med en mangel bør derfor tages til følge.
- 78 Det er derfor uforholdsmæssigt at afgøre spørgsmålet, om anbringendet om den utilstrækkelige begrundelse er blevet uden genstand. Uden at der i øvrigt skal tages stilling til sagsøgerens øvrige anbringender til støtte for den første påstand, annulleres dels den af Parlamentets formand truffene afgørelse om at se bort fra resultaterne fra udvælgelsesprøve PE/41/A og iværksætte udvælgelsesprøve PE/41a/A, dels Parlamentets stiltiende afvisning af sagsøgerens klage af 17. juni 1988.

Sagsøgerens udnævnelse

- 79 Sagsøgeren har nedlagt påstand om, at han anerkendes at have krav på at blive udnævnt i henhold til udvælgelsesprøve PE/41/A. Denne påstand kan ikke tages

under påkendelse. Retten kan ikke, uden at gribe ind i den administrative myndigheds beføjelser, tilpligte en fællesskabsinstitution at træffe de foranstaltninger, som fuldbyrdelsen af en dom om annullation af afgørelser, truffet i forbindelse med udvælgelsesprøver, indebærer, jf. Domstolens dom af 9. juni 1983, Verzyck mod Kommissionen (225/82, Sml. s. 1991, 2005). I henhold til EØF-Traktatens artikel 176 har Parlamentet pligt til at gennemføre de foranstaltninger, som er nødvendige for at opfylde Rettens dom, bl. a. med hensyn til at genoptagelsen af udnævnelsesproceduren på grundlag af udvælgelsesprøve PE/41/A og ophævelse af beslutningen om at iværksætte af udvælgelsesprocedure PE/41a/A, navnlig under hensyn til ovennævnte kendelse om foreløbige forholdsregler af 11. juli 1988.

Erstatningspåstanden

- 80 Sagsøgeren har gjort gældende, at Parlamentet har begået en fejl ved at annullere udvælgelsesprøven, ligesom sagsbehandlingen bærer præg af uorden. Sagsøgeren hævder for det første, at han har lidt økonomisk tab ved, at han skulle rejse såvel til Luxembourg for at gennemgå lægeundersøgelsen som til London for at søge bolig. For det andet gør han gældende at have lidt ikke-økonomisk tab, idet Parlamentets adfærd har bragt ham i en yderst pinlig situation i Europa-Rådet. Han måtte spørge sine overordnede, hvornår han kunne påregne at fratræde i Strasbourg, hvilket imidlertid gav anledning til misstemning. I øjeblikket frygter han personligt at være blevet diskrediteret, og at hans avancement, og dermed hans legitime forhåbning om karriere, er blevet påvirket. Den usikkerhed, som Parlamentets holdning har medført, og det endelige afslag på at ansætte ham, har også indvirket på hans privatliv. Derfor har han nedlagt påstand om en symbolsk erstatning på 1 franc.
- 81 Parlamentet har gjort gældende, at ansættelsesmyndighedens afgørelse var korrekt, og at den derfor ikke krænkede visse for sagsøgeren individuelle rettigheder, som ifølge institutionen ikke fandtes. Parlamentet har erklæret at ville dække sagsøgerens rejseomkostninger til Luxembourg. Parlamentet mener dog, at rejseomkostningerne til London, som følge af sagsøgerens eget initiativ, påhviler denne, og at påstanden om erstatning for et ikke-økonomisk tab ikke bør tages til følge.
- 82 Med hensyn til kravet om erstatning af det økonomiske tab bemærkes, at sagsøgeren ikke har præciseret det påståede tab i stævningen, selv om han let kunne have

angivet omkostningerne i forbindelse med sine to rejser til London. Derfor har sagsøgeren ikke opfyldt kravene i artikel 38, stk. 1, i Domstolens procesreglement. I særlige tilfælde har Domstolen dog anerkendt, at tabets omfang ikke nødvendigvis skal angives i stævningen, eller at der skal kræves et bestemt beløb i erstatning. Dette gælder navnlig, når det er vanskeligt at opgøre det påståede tab, jf. dom af 14. maj 1975, CNTA mod Kommissionen (74/74, Sml. s. 533, 543), og dom af 28. marts 1979, Granaria mod Rådet og Kommissionen (90/78, Sml. s. 1081, 1090). Sagsøgeren har dog hverken godtgjort endsige hævdet, at der foreligger særlige omstændigheder, som kan begrunde, at tabet ikke er opgjort. Følgelig kan påstanden ikke realitetsbehandles.

- 83 Med hensyn til påstanden om erstatning af et ikke-økonomisk tab udtales, at ifølge Domstolens praksis udgør annullation af en forvaltningsakt, som tjenestemanden har anfægtet, en passende genoprettelse og er i princippet tilstrækkeligt til at genoprette enhver ikke-økonomisk skade, tjenestemanden måtte have lidt. I øvrigt indeholdt den anfægtede afgørelse ikke en negativ bedømmelse af sagsøgerens kvalifikationer, som kan forvolde ham skade, jf. Domstolens dom af 7. februar 1990, Culin mod Kommissionen, præmis 25-29 (C-343/87, Sml. s. I-225). Derfor udgør annullationen af Parlamentets afgørelse om at se bort fra resultaterne fra udvælgelsesprøve PE/41/A en passende genoprettelse af den sagsøgeren påførte ikke-økonomiske skade. Herefter er påstanden om, at Parlamentet tilpligtes at betale sagsøgeren 1 franc i symbolsk erstatning som følge af den i denne dom indeholdte annullation uden genstand og skal derfor ikke pådømmes, jf. Domstolens dom af 9. juli 1987, Hochbaum og Rawes mod Kommissionen (44/85, 77/85, 294/85 og 295/85, Sml. s. 3529, 3279).

Sagens omkostninger

- 84 I henhold til artikel 69, stk. 2, i Domstolens procesreglement dømmes den part, der taber sagen, til at afholde sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Parlamentet har i det væsentlige tabt sagen og pålægges derfor sagens omkostninger, herunder omkostningerne i sag 176/88 R om foreløbige forholdsregler.

På grundlag af disse præmisser
udtaler og bestemmer

RETTEEN (Femte Afdeling)

- 1) Parlamentets afgørelse om at bortse fra resultaterne fra udvælgelsesprøve PE/41/A og iværksætte udvælgelsesprøve PE/41a / A samt Parlamentets stiltiende afvisning af sagsøgerens klage af 17. juni 1988 annulleres.
- 2) I øvrigt frifindes sagsøgte.
- 3) Parlamentet betaler sagens omkostninger.

Kirschner

Briët

Biancarelli

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 20. september 1990.

H. Jung
Justitssekretær

C. P. Briët
Formand for Femte Afdeling